

НАСТАВНО-НАУЧНОМ И ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ У ЗВАЊЕ ИСТРАЖИВАЧ-САРАДНИК

Изборно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на VIII редовној седници одржаној 24. јуна 2024. године донело је Одлуку (бр. 18/619) о образовању Комисије за избор мср Драгане Јовановић, истраживача-приправника, у звање истраживач-сарадник, у следећем саставу:

1. др Горан Коруновић, ванредни професор (Филолошки факултет Универзитета у Београду, Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима)
2. др Мина Ђурић, ванредни професор (Филолошки факултет Универзитета у Београду, Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима)
3. др Бранко Вранеш, ванредни професор (Филолошки факултет Универзитета у Београду, Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима)

На основу приложеног материјала и документације, Комисија подноси Наставно-научном и Изборном већу Извештај о избору у звање истраживач-сарадник кандидата мср Драгане Јовановић.

Биографија кандидата

Драгана Јовановић је рођена 25. 11. 1997. године у Љубовији. Похађала је основне академске студије на смеру Српска књижевност и језик на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду у периоду од 2016. до 2020. године, где је и дипломирала са просечном оценом 9,74. На истом одсеку уписала је и мастер академске студије. Мастерирала је у септембру 2021. године са просечном оценом 9,75, одбравивши рад на тему „Роман *Semper idem* у светлу жанра аутобиографије”, под менторством проф. др Слободана Владушића. Докторске академске студије уписала је 2021. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду (одабрани модул: Српска књижевност). Предвиђене испите на докторским студијама положила је са просечном оценом 10,00. У мају 2024. године пријавила је тему докторске дисертације под насловом *Слике насиља у прози Александра Тишме* и под менторством проф. др Горана Коруновића.

У току друге, треће и четврте године основних студија била је носилац стипендије Министарства просвете Републике Србије. Такође, била је стипендиста

Фонда за младе таленте („Доситеја”) под покровитељством Министарства омладине и спорта на основним и мастер студијама. Добитница је Награде за успех током студија за школску 2017/2018. годину, коју додељује Сенат Универзитета у Новом Саду. Током школовања у Новом Саду учествовала је у активностима Ибероамеричког центра Филозофског факултета, попут радионица „Књижевно превођење” и „Писање научног рада”. Такође, објављивала је књижевну критику у онлајн часопису Међутим, ДНК. За мастер рад на тему „Роман *Semper idem* у светлу жанра аутобиографије” добила је трећу Бранкову награду Матице српске. Била је један од аутора изложбе о књижевници Ани Ерно, реализоване на Филолошком факултету у Београду у оквиру ширег пројекта *Нобел 22*. Током академске 2022/2023. године похађала је курс о историји Холокауста на Институту за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду, предвиђен за студенте мастер и докторских студија, реализован у сарадњи са Conference on Jewish Material Claims Against Germany (Claims Conference). Такође је члан сарадник Одељења за књижевност и језик Матице српске. Похађала је и радионицу *Увод у дигиталну хуманистику: радионице за имплементацију „удаљеног читања” у истраживачкој пракси* одржану у априлу 2024. године на Филолошком факултету.

Стекла је звање истраживач-приправник у марту 2022. године. Посредством Петог позива младим истраживачима, расписаног од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, укључена је у рад Филолошког факултета Универзитета у Београду као истраживач-приправник. Области њеног научног интересовања обухватају књижевну теорију и критику, књижевност друге половине 20. века, књижевност која тематизује период током и након Другог светског рата, књижевност Холокауста и савремену књижевну продукцију. До сада је објавила више радова из поменутих области и учествовала на неколико научних скупова националног и међународног значаја.

Библиографија кандидата

1. Научно-истраживачки радови

1. Јовановић, Д. (2022). Елементи поетике „младе српске прозе” у раним делима Светислава Басаре. У: Маја Анђелковић, Мирјана Секулић (ур.). *Савремена проучавања језика и књижевности, зборник радова са XIII научног скупа младих филолога Србије* (453–463), књ. 2. Крагујевац: ФИЛУМ. **M45**
2. Јовановић, Д. (2023). Поезија Душка Трифуновића: од *Златног курума* до *Великог спремања*. *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима*. (18), 163–178. <https://doi.org/10.18485/godisnjak.2023.18.8> **M52**
3. Јовановић, Д. (2024). Слика детињства у роману *Semper idem* Ђорђа Лебовића (корелација са делима Д. Киша, М. Селимовића, П. Угринова). У: Ненад Томовић (ур.). *Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе, зборник радова са прве научне конференције за младе истраживаче и докторанде*. Београд: Филолошки факултет – Универзитет у Београду, 220–238. <https://doi.org/10.18485/stijkk.2023.1.ch12> **M63**

1.1 Позитивно рецензирани радови, у процесу публикавања

1. Јовановић, Д. Чудо синхронитета у роману *Нигдина* Светлане Велмар-Јанковић. *Нова читања Светлане Велмар-Јанковић*, научни скуп одржан 2. 12. 2022. Центар за наратолошке студије, Универзитет у Нишу.
2. Јовановић, Д. Сведок против своје епохе, *Semper idem* Ђорђа Лебовића. Рад настао за потребе Курса о Холокаусту похађаног током 2023. године, предвиђен за објављивање у засебној категоризованој публикацији посвећеној изучавању Холокауста и геноцида, под покровитељством Института за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду.
3. Јовановић, Д. Дискурс, мит и жена у роману *Вере и завере* Александра Тишме. *Савремена филолошка истраживања*, конференција одржана у децембру 2022. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду.
4. Јовановић, Д. О егзистенцијалном немиру у прози Момчила Миланкова. *Зборник Матице српске за књижевност и језик*. Нови Сад: Матица српска.

2. Прикази

1. Jovanović, D. (2023). U krugu (fragmenata). REČI: časopis za jezik, književnost i kulturu, Beograd: Fakultet za strane jezike, Alfa BK Univerzitet, god. XV, br. 16, 321–324.
2. Јовановић, Д. (2024). *Нема довољно срца* (Душан Радаковић, *Вашке*). *Летопис Матица српске*, Нови Сад: Матица српска, год. 200, књ. 513, св. 4, април 2024, 460–463.

3. Учешће на конференцијама од националног и међународног значаја

1. XIII научни скуп младих филолога *Савремена проучавања језика и књижевности* у организацији Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу, 10. априла 2021. године – учешће са темом: „Елементи поетике *младе српске прозе* у раним делима Светислава Басаре”.
2. I научна конференција за младе истраживаче и докторанде *Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе*, у организацији Филолошког факултета Универзитета у Београду, 27. и 28. маја 2022. године – учешће са темом: „Слика детињства у роману *Semper idem* Ђорђа Лебовића (корелација са делима Д. Киша, М. Селимовића, П. Угринова)”.
3. Научни скуп *Нова читања Светлане Велмар-Јанковић*, одржан 2. 12. 2022. године у организацији Центра за наратолошке студије Универзитет у Нишу – учешће са темом: „Чудо синхронитета у роману *Нигдина* Светлане Велмар-Јанковић”.
4. Научна конференција *Савремена филолошка истраживања*, одржана 3. и 4. децембра 2022. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду – учешће са темом: „Дискурс, мит и жена у роману *Вере и завере* Александра Тишме”.
5. Интердисциплинарна међународна научна конференција *Језик, књижевност, процес* 2023, одржана 21. априла 2023. године на Филозофском факултету Универзитета у Нишу – учешће са темом: „*Очеви и оци* Слободана Селенића у светлу теорије приповедања”.
6. Међународна конференција *Језици и културе у времену и простору 11*, одржана 18. и 19. новембра 2023. године на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду – учешће са темом: „Андрејеви увиди о масама”.

7. Научна конференција *Philologia Serbica*, тема *Небо у српском језику, књижевности и култури*, Катедра за србистику Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци, одржана 26. марта 2024. године – учешће са темом: „Спас и казна: симболички аспекти мотива неба у новелама Ђорђа Лебовића”.

Оцена стручног и научног рада кандидата

У раду под насловом „Елементи поетике ‘младе српске прозе’ у раним делима Светислава Басаре” ауторка даје осврт на збирке – „Приче у нестајању” и „Peking by night” – с циљем уочавања поетичких елемената *младе српске прозе*, карактеристичних за ствараоце из осамдесетих година прошлог века. Ауторка има у виду шири контекст књижевности 20. века, стога у раду настоји да покаже утицај модерних тенденција у постмодерном тренутку, те да укаже на развој поетике Светислава Басаре и разложност његове изразите репрезентативности као аутора постмодерне. Аналитичким приступом, уочавањем суштинских елемената *младе српске прозе* – склоност ка онеобичавању већ онеобиченог, антиципација нонсенса путем апсурдних и алогичних конструкција, метафикционални карактер текстова – ауторка афирмише тезу Саве Дамјанова да постмодерна у српској књижевности није (књижевни) злочин, суштински негативно настројен према традицији и културном наслеђу, већ да се на особит начин наставља на поетику авангарде у смислу полемисања са традиционалним књижевним формама и обрасцима.

У раду под насловом „Поезија Душка Трифуновића: од *Златног куришума* до *Великог спремања*” се даје један свеобухватан преглед поезије Душка Трифуновића од самих почетака 1958. године, па до последње објављене збирке из 2005. године. Ауторка прави разлику између песама које су писане за мелодијску пратњу по којима је Трифуновић познат широј јавности, и оних других које, такође, садрже тзв. естрадну ноту бивања доступним за публику и комуникацију са њом. Те друге су предмет истраживања у датом раду с циљем препознавања карактеристика које ту поезију приближавају публици и народном фолклору, али и оних одлика које указују на друштвено-историјски контекст ком је Душко Трифуновић припадао. Међу одликама које доприносе вредности те поезије ауторка истиче: гномски стих, афористични, пословични карактер песама, снажан иронијски отклон, метафоричност опеваних мотива. У раду се преиспитује и положај песника, док посебну пажњу ауторка посвећује мотивима хајке и тираније као окосници песничког света и константног поигравања са перцепцијом и рецепцијом читаоца. Уз осврт на критичку рецепцију поезије Душка Трифановић, ауторка показује да је један од главних циљева рада дати сопствени допринос познатим тумачењима и валоризацији поезије песника специфичног гласа у другој половини 20. века.

Рад „Слика детињства у роману *Semper idem* Ђорђа Лебовића (корелација са делима Д. Киша, М. Селимовића, П. Угринова)” се бави тестаментарним делом сомборског писца Ђорђа Лебовића. Ауторка истиче важност поетике детињства у роману-хроници *Semper idem* с обзиром на то да се рани период живота показује као обликтворни принцип идентитета. У раду се, између осталог, преиспитује однос према истинитости и фикционалности у делима аутобиографског карактера. Служећи се компаративним приступом, с циљем увида како о детињству пишу други аутори у

делима са аутобиографским подтекстом, ауторка у обзир узима и следећа дела Лебовићевих савременика: *Баица, пепео* Данила Киша, *Savon de fleurs* Павла Угринова и *Сјећања* Меше Селимовића. Показује се да, услед заједничких искустава везаних за прогон Јевреја и јединствености саме приче, Ђорђе Лебовић највише поетичких сродности дели са Данилом Кишом. Међутим, када је реч о представи мајке и пре свега, о изградњи слике најпре одсутног, затим и преминулог оца, сва четворица аутора се показују поетички сродним. Компаративна анализа, која укључује и дела Лебовићевих савременика, открива његов положај у значајној традицији аутора средине ХХ века, те показује да је циљ датог рада пружање доприноса проучавању опуса Ђорђа Лебовића и ситуирању тог аутора у актуелне књижевне обрасце.

Осврнувши се на целокупну библиографију мср Драгане Јовановић, у оквиру које се поред научних радова налазе и прикази дела актуелне књижевне продукције, може се закључити да кандидат има изграђен и јасно профилисан спектар интересовања, заснован на истраживањима из области српске књижевности друге половине двадесетог века, да врло нијансирано и посвећено спроводи своја тумачења те да, и поред тога, поседује и истраживачку жељу и посвећеност за праћењем и проучавањем савремене књижевне сцене.

Предлог

Комисија закључује да су испуњени услови за стицање истраживачког звања истраживач-сарадник и предлаже Наставно-научном и Изборном већу Филолошког факултета да мср Драгану Јовановић изабере у звање истраживач-сарадник.

У Београду, ___ јула 2024. године.

Комисија:

др Горан Коруновић

др Мина Ђурић

др Бранко Вранеш